

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Кількість годин на вивчення української літератури в 5-9 класах

	5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	9 клас
Усього годин	70	70	70	70	70
З них на мовленнєву змістову лінію	2	2	2	2	2
З них на позакласне читання	2	2	2	2	2
Годин на тиждень	2	2	2	2	2
	год/тиж	год/тиж	год/тиж	год/тиж	год/тиж

Кількість годин на вивчення української літератури в 10-11 класах

	10 клас (рівень стандарту)	10 клас (профільний рівень)	11 клас (рівень стандарту)	11 клас (профільний рівень)
Усього годин	70	105	70	105
З них на мовленнєву змістову лінію	2	4	2	4
З них на позакласне читання	2	2	2	2
З них на літературу рідного краю	2	2	2	2
Годин на тиждень	2	3	2	3
	год/тиж	год/тиж	год/тиж	год/тиж

ВИДИ ТА КІЛЬКІСТЬ КОНТРОЛЮ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Види та кількість контролю в 5-9 класах

Класи	5		6		7		8		9	
	І	ІІ	І	ІІ	І	ІІ	І	ІІ	І	ІІ
Контрольні роботи у формі:	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
контрольного класного твору;	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1
виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання тощо)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Уроки розвитку мовлення* (у+п)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Уроки позакласного читання	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Перевірка зошитів	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5

Види та кількість контролю з української літератури в 10-11 класах

Семестри	І	ІІ	І	ІІ
----------	---	----	---	----

Рівні	стандарту		профільний	
Контрольні роботи у формі:	3	3	4	4
контрольного класного твору*;	1	1	1	1
виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання)	2	2	3	3
Уроки розвитку мовлення**	2 (у+п)	2 (у+п)	2 (у+п)	2 (у+п)
Уроки позакласного читання	1	1	2	2
Перевірка зошитів	4	5	4	5

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

Оцінка за письмовий вид роботи виставляти всім учням, за усний – кількості учнів, які відповідали протягом уроку.

Оцінку за ведення зошита з української літератури раз на місяць і враховують як поточну до найближчої тематичної. Під час **оцінювання зошита** з української літератури слід урахувувати наявність різних видів робіт; грамотність (якість виконання робіт); охайність; уміння правильно оформлювати роботи (дотримання вимог орфографічного режиму). У разі відсутності учня на уроці протягом місяця в колонці за ведення зошита зазначати н/о (нема оцінки).

Оцінювання контрольного твору

Оцінка за контрольний твір є середнім арифметичним за зміст і грамотність, яку виставляють у колонці з датою написання роботи.

Орієнтовний обсяг письмового твору, складеного учнем/ученицею

Клас	Кількість сторінок
5	0,5–1,0
6	1,0–1,5
7	1,5–2,0
8	2,0–2,5
9	2,5–3,0
10	3,0–3,5
11	3,0–3,5

Критерії оцінювання контрольних творів

Рівень	Бали	Вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів	Грамотність	
			Припустима кількість орфографічних і пунктуаційних помилок	Припустима кількість лексичних, граматичних і стилістичних помилок
Початковий	1	Побудованому учнем (ученицею) тексту бракує зв'язності й цілісності, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи	15-16 і більше	9-10
	2	Побудоване учнем (ученицею) висловлювання характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексики і	13-14	

		граматична будова мовлення		
	3	Учневі (учениці) слід працювати над виробленням умінь послідовніше й чіткіше викладати власні думки, дотримуватися змістової та стилістичної єдності висловлювання, потребує збагачення та урізноманітнення лексики й граматична будова висловлювання	11-12	
Середній	4	Висловлювання учня (учениці) за обсягом складає дещо більше половини від норми і характеризується певною завершеністю, зв'язністю; розкриття теми має бути повнішим, ґрунтовнішим і послідовнішим; чіткіше мають розрізнятися основна та другорядна інформація; потребує урізноманітнення добір слів, більше має використовуватися авторська лексика	9-10	7-8
	5	За обсягом робота учня (учениці) наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито, проте вона потребує глибшого висвітлення, має бути увиразнена основна думка, посилена єдність стилю, мовне оформлення різноманітнішим	7-8	
	6	За обсягом висловлювання учня (учениці) сягає норми, його тема розкривається, виклад загалом зв'язний, але учневі ще слід працювати над умінням самостійно формулювати судження, належно їх аргументувати, точніше добирати слова й синтаксичні конструкції	5-6	
Достатній	7	Учень (учениця) самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, вдало добирає лексичні засоби, але ще має вдосконалювати вміння чітко висвітлювати тему, послідовно її викладати, належно аргументувати основну думку	4	5-6
	8	Учень (учениця) самостійно будує достатньо повне, осмислене висловлювання, загалом ґрунтовно висвітлює тему, добирає переконливі аргументи на їх користь, проте ще має працювати над урізноманітненням словника, граматичного та стилістичного оформлення роботи	3	
	9	Учень (учениця) самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; вдало добирає лексичні засоби, проте ще має працювати над умінням виразно висловлювати власну позицію і належно її аргументувати	1+1 (негруба)	3

Високий	10	Учень (учениця) самостійно буде послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на проблему, робота відзначається багатством словника, граматичною правильністю, дотриманням стильової єдності й виразності тексту	1
	11	Учень (учениця) самостійно буде послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання; аргументовано, чітко висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, уміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, добирає переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; робота відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю	1(негруба)
	12	Учень (учениця) самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних життєвих проблем; робота відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю та різноманітністю, стилістичною довершеністю	

Критерії оцінювання есе

Критерії оцінювання змісту есе	Кількість балів за зміст	Критерії оцінювання мовного оформлення есе		
		Орф., пункт. пом.	Лексичні, граматичні, стилістичні	Кількість балів за мовне оформлення
Вимоги до оцінювання навчальних досягнень змісту				
Побудованому учнем (ученицею) тексту бракує зв'язності й цілісності, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи; теза не відповідає запропонованій темі; не наведено жодного аргументу	1	13 і більше	9-10 і більше	1
Побудоване учнем (ученицею) висловлення характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексики і граматична будова мовлення; теза не відповідає за запропонованій темі; наведені аргументи не є доречними; прикладу немає або він не є доречним.	2	12	9-10 і більше	2
Учневі (учениці) слід працювати над виробленням умінь послідовніше й чіткіше викладати власні думки, дотримуватися змістової та стилістичної єдності висловлення, потребує збагачення та урізноманітнення лексики й граматична будова висловлення; теза частково відповідає запропонованій темі; наведений аргумент не впливає з тези; приклад не є доречним; висновок сформульовано нечітко.	3	11	9-10	3
Висловлення учня (учениці) за обсягом складає дещо більше половини від норми і характеризується певною завершеністю, зв'язністю; чіткіше мають розрізнятися основна та другорядна інформація; висновок лише частково відповідає тезі або не пов'язаний з аргументами; є недоліки за сімома показниками: посереднє розуміння теми; порушення послідовності побудови твору; рівень словникового запасу нижче середнього; відносна стильова єдність твору; не сформульовано вправно тезу; наведено один аргумент.	4	9-10	9-10	
За обсягом робота учня (учениці) наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою	5	7-8	7-8	5

розкрито; не сформульовано вправно тезу; наведено один аргумент; приклад непереконливий; висновок лише частково відповідає тезі, не пов'язаний з аргументом та прикладом; трапляються недоліки за низкою показників (до шести): роботі властива поверховість висвітлення теми, не простежується основна думка, відносно струнка побудова твору, середній рівень словникового запасу, бракує стильової єдності.				
За обсягом висловлення учня (учениці) сягає норми, його тема розкривається, виклад загалом зв'язний; учень (учениця) наводить один доречний аргумент; наводить непереконливий приклад; висновок лише частково відповідає тезі або не пов'язаний з аргументами та прикладами; робота характеризується недоліками за п'ятьма показниками: помітний її репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий, учень (учениця) неточно добирає слова й синтаксичні конструкції,	6	5-6	7-8	6
Учень (учениця) самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, формулює тезу, яка відповідає запропонованій темі; наводить один доречний аргумент; вдало добирає лексичні засоби; висновок відповідає запропонованій темі; роботі є недоліки (до чотирьох): відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; висловлювання не завжди конкретне, просторовий виклад міркувань, не підкріплених фактичним матеріалом; нелогічне розташування абзаців, переходи між ними не є умотивовані; основна думка не аргументується.	7	4	6	7
Учень (учениця) самостійно будує достатньо повне, осмислене висловлення, загалом ґрунтовно висвітлює тему, формулює тезу, яка відповідає запропонованій темі; наводить один доречний аргумент; приклад не конкретизований; висновок відповідає запропонованій темі; трапляються недоліки за трьома показниками:	8	3	5	8

невміння пов'язати предмет обговорення із сучасністю, не добирає переконливі докази для обґрунтування певного явища, відносно багатство словникового запасу, робота не відзначається різноманітністю та чіткістю слововживання.				
Учень (учениця) самостійно буде послідовний, повний, логічно викладений текст; формулює тезу, яка відповідає запропонованій темі; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; наводить один доречний аргумент; вдало добирає лексичні засоби; наводить один доречний приклад; висновок відповідає запропонованій темі; у роботі виявлені недоліки за двома показниками: тезу чітко не сформульовано, відсутність виразної особистої позиції, належної її аргументації тощо.	9	1+1(негруба)	4	9
Учень (учениця) самостійно буде послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання, чітко формулює тезу; певним чином аргументує різні погляди на проблему, наводить два доречні й переконливі аргументи, приклади; неординарна побудова твору, робота відзначається багатством словника, граматичною правильністю, дотриманням стильової єдності й виразності тексту, але за одним із критеріїв допущено помилку; висновок відповідає запропонованій темі й впливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів.	10	1	3	10
Учень (учениця) самостійно буде послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання; вправно формулює тезу; аргументовано, чітко висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, уміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, наводить два доречні і переконливі аргументи для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; приклади конкретизовані; робота відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною	11	1 негруба	2	11

різноманітністю; висновок відповідає запропонованій темі й впливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів.				
Учень (учениця) самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлення відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; вправно формулює тезу; аналізує різні погляди на той самий предмет, наводить два доречні аргументи, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних життєвих проблем; приклади переконливі, конкретизовані; цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (логічність і послідовність викладу); висновок відповідає запропонованій темі и органічно впливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів; робота відзначається багатством слововживання та художньою цінністю.	12	-	1	12

Оцінка за есе є середнім арифметичним за зміст і грамотність, яку виставляють у журнал з датою написання роботи. Оскільки за есе виставляється одна оцінка, то запис у роботах учнів матиме такий вигляд:

Наприклад:

$$3 - 2 : \langle 9 \rangle$$

$$MO - 3 - 7 : \langle 7 \rangle = 8 \text{ балів}$$

Оцінюючи мовне оформлення есе беруть до уваги наявність:

- орфографічних і пунктуаційних помилок, які підраховують сумарно, без диференціації (перша позиція);
- лексичних, граматичних і стилістичних помилок (друга позиція).

Під час виведення єдиної оцінки за есе до кількості балів, набраних за зміст роботи, додається кількість балів за мовне оформлення, а їхня сума ділиться на

Якщо частка не є цілим числом, то її округлюють у бік більшого числа (на користь учня).

У процесі перевірки есе помилки на вивчені правила вчитель тільки підкреслює й помічає на берегах, а виправляє їх учень. Помилки на правила, які не вивчались, виправляються вчителем, але не враховуються. Проте, помилки, які повторюються кілька разів (повторювальні помилки), але в різних словах і різних реченнях вважають різними помилками.

«Негрубі» помилки:

- винятки з усіх правил;
- написання великої літери в складних власних найменуваннях;
- написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;
- випадки, що вимагають розрізнення не і ні (у сполученнях не хто інший, як..., не що інше, як..., ніхто інший не..., ніщо інше не,..);
- заміна одного розділового знака іншим.

Критерії оцінювання виразного читання віршів напам'ять

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання	
Початковий	1	Учень монотонно читає напам'ять лише окремі фрази художнього тексту
	2	Учень невиразно читає напам'ять невеличкий фрагмент рекомендованого для вивчення твору
	3	Учень читає напам'ять недостатній за обсягом уривок твору зі значною кількістю фактичних мовленнєвих помилок
Середній	4	При читанні напам'ять твору учень допускає значну кількість помилок різного характеру
	5	Учень читає вивчений напам'ять твір зі значними змістовими неточностями, порушенням правил техніки мовлення
	6	Учень читає напам'ять художній твір з окремими орфоепічними та змістовими огріхами
Достатній	7	При читанні напам'ять твору учень правильно, чітко передає зміст твору, але виконує його невиразно, монотонно
	8	Вивчений напам'ять твір учень читає з окремими декламаційними огріхами
	9	Учень виразно читає напам'ять вивчений твір, але час від часу допускає змістові неточності
Високий	10	Учень виразно, без помилок та неточностей, декламує твір напам'ять
	11	Вивчений напам'ять твір учень декламує, виявляючи індивідуальне розуміння тексту, своє ставлення до прочитаного
	12	Читання напам'ять твору учнем відзначається високим рівнем артистизму, мовленнєвої вправності. Учень виявляє особисте ставлення до прочитаного, може сформулювати і висловити своє "надзавдання" (мету) читання твору

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учень (учениця) на елементарному рівні відтворює матеріал, називаючи окремий літературний факт або явище (автора й назву твору, окремих літературних персонажів тощо)
	2	Учень (учениця) розуміє навчальний матеріал і може відтворити фрагмент з нього окремим реченням (називає окремі факти з життя і творчості письменника, головних персонажів твору, упізнає за описом окремого персонажа твору, упізнає, з якого твору взято уривок тощо)
	3	Учень (учениця) розуміє навчальний матеріал і за допомогою вчителя дає відповідь у формі висловлювання (відтворює зміст у певній послідовності, називає на репродуктивному рівні жанр твору, упізнає літературний факт за описом або визначенням)

II. Середній	4	Учень (учениця) має уявлення про зміст твору, може переказати незначну його частину та з допомогою вчителя визначає основні сюжетні елементи, на репродуктивному рівні відтворює фактичний матеріал
	5	Учень (учениця) знає зміст твору, переказує окрему його частину, знаходить у тексті приклади відповідно до сформульованого завдання, висловлює оцінювальне судження і доводить його одним-двома аргументами, завершує відповідь простим узагальненням, дає визначення літературних термінів
	6	Учень (учениця) знає зміст твору, може переказати значну його частину, з допомогою вчителя виділяє головні епізоди, уміє формулювати думки, називає риси характеру літературних героїв, встановлює окремі причиново-наслідкові зв'язки, дає визначення літературних термінів з прикладами
III. Достатній	7	Учень (учениця) володіє матеріалом і навичками аналізу літературного твору за поданим учителем зразком, наводить окремі приклади з тексту
	8	Учень (учениця) володіє матеріалом, за зразком аналізує текст, виправляє допущені помилки, добирає докази на підтвердження висловленої думки, застосовує відомі факти, поняття для виконання стандартних навчальних завдань
	9	Учень (учениця) володіє матеріалом та навичками комплексного аналізу літературного твору, застосовує теорію в конкретних ситуаціях, демонструє правильне застосування матеріалу, складає порівняльні характеристики, добирає аргументи на підтвердження власних міркувань
IV. Високий	10	Учень (учениця) володіє матеріалом та навичками комплексного аналізу літературного твору, виявляє початкові творчі здібності, самостійно оцінює літературні явища, працює з різними джерелами інформації, систематизує, узагальнює та творчо використовує дібраний матеріал
	11	Учень (учениця) на високому рівні володіє матеріалом, вміннями й навичками комплексного аналізу художнього твору, використовує засвоєні факти для виконання нестандартних завдань, самостійно формулює проблему й вирішує шляхи її розв'язання, висловлює власні думки, самостійно оцінює явища літератури й культури, виявляючи власну позицію щодо них
	12	Учень (учениця) вільно володіє матеріалом та навичками текстуального аналізу літературного твору, виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень різноманітних навчальних завдань, до перенесення набутих знань та вмінь на нестандартні ситуації, має схильність до літературної творчості

Підсумкова оцінка

Підсумкова оцінка виводиться таким чином: підраховується кількість балів, одержаних учнем з кожного виду перевірки, і загальна сума ділиться на кількість контрольних робіт.